

NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI

10

Najznačajniji događaji u periodu januar – septembar 2025. godine

JANUAR

Specifična akciza na cigarete povećana je sa 52 eura na 53,5 eura na hiljadu komada, dok proporcionalna akciza ostaje nepromijenjena i iznosi 24,5% od maloprodajne cijene. Istovremeno, shodno posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, uvedena je akciza od 25 eura po hektolitr mirnog vina.

Shodno početku primjene Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, od 1. januara 2025. godine, prestala je da važi odredba prema kojoj pošiljke vrijednosti do 75 eura ne podliježu oporezivanju. Shodno ovom Zakonu, sve kupovine preko interneta podliježu naplati poreza na dodatu vrijednost (PDV), pri čemu stopa PDV na većinu proizvoda iznosi 21%, dok na novine i udžbenike iznosi 7%, a na knjige i publikacije 15%. Ovo je jedna od mjera predviđenih Fiskalnom strategijom Crne Gore za period 2024-2027, kojom se kompenzuje gubitak prihoda budžeta usljed smanjenja doprinosa za Fond PIO na račun uvećanja minimalne zarade.

Predstavnici Centralne banke Crne Gore i Banke Italije potpisali su Pismo o namjerama za realizaciju TIPS klon projekta, koji bi Crnoj Gori trebalo da omogućiti instant plaćanje u realnom vremenu.

Vlada Crne Gore ispunila je posljednji uslov za operativni početak korišćenja raspoloživih sredstava Evropske unije iz Plana rasta za Zapadni Balkan, odnosno za početak isplate planiranih tranši.

FEBRUAR

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o budžetu za 2025. godinu, projektovan na četiri milijarde eura, kao i Odluku o zaduživanju kojom je omogućeno zaduživanje do 1,4 milijarde eura.

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o potrošačkim kreditima, kojim se ukidaju naknade za obradu i prijevremenu otplatu stambenih kredita. Pored toga, ovim Zakonom se uvodi najviša dozvoljena efektivna kamatna stopa na potrošačke kredite, shodno inicijativi CBCG, čime se obezbjeđuje zaštita potrošača od ekstremno visokih kamatnih stopa, a posebno najranjivije kategorije potrošača koja se uglavnom zaduživala po ekstremno visokim kamatnim stopama.

MART

Vlada Crne Gore usvojila je Agrobudžet za ovu godinu, vrijedan 77,06 miliona eura, od čega su izdvajanja iz državnog budžeta predviđena u iznosu od 56,54 miliona eura, dok bi iz donacija trebalo da bude obezbijeđeno 11,02 miliona eura, a iz kreditnih sredstava 9,50 miliona eura.

Ministarstvo finansija Crne Gore realizovalo je emisiju državnih obveznica u iznosu od 850 miliona eura, s rokom dospeljeća od sedam godina i kamatnom stopom od 4,875 %.

Savjet za finansijsku stabilnost usvojio je Mapu puta finansijskog sektora ka održivim finansijama, u cilju usklađivanja poslovanja finansijskog sistema Crne Gore sa evropskim i globalnim standardima održivog razvoja i ESG principima.

The Heritage Foundation je objavila indeks ekonomskih sloboda prema kojem se Crna Gora za 2025. godinu nalazi na 67. mjestu na svijetu (od 184 države) sa rezultatom od 63,8, koji predstavlja godišnje povećanje od 4,1 poen.

Agencija za kreditni rejting Standard & Poor's (S&P) potvrdila je stabilne izgleda Crne Gore i zadržala ocjenu B+.

APRIL

CBCG je uspješno prešla na savremeni međunarodni standard za razmjenu podataka u platnom prometu – ISO 20022.

Na crnogorskom finansijskom tržištu poslovanje je započela nova mikrokreditna finansijska institucija (MFI) „Mikrokreditiranje“.

Agencija za kreditni rejting Moody's potvrdila je stabilne izgleda Crne Gore, uz zadržavanja ocjene 'Ba3'.

MAJ

Crna Gora je kroz Reformsku agendu, u okviru Plana rasta za Zapadni Balkan, dobila 26,8 miliona eura predfinansiranja, od čega je 12,5 miliona eura uplaćeno u državni budžet, dok će preostalih 14,3 miliona eura, u vidu grantova i zajmova, biti usmjereno preko Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF) na unapređenje infrastrukture širom zemlje.

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore učestvovala je na prestižnom sajmu IMEX u Frankfurtu s ciljem jačanja pozicije u oblasti poslovnog turizma. U Budvi je održana MICEB konferencija o održivim ekonomskim politikama i putu ka EU, koja predstavlja važan forum za privlačenje investicija i ekspertizu.

JUN

Vlada Crne Gore utvrdila je Predlog zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za prošlu godinu.

Predstavnici Ministarstva saobraćaja, Željezničke infrastrukture i Održavanja željezničkih vozničkih sredstava zaključili su ugovore o prosljeđivanju grant sredstava Investicionog okvira za Zapadni Balkan u ukupnom iznosu od 35,47 miliona eura, namijenjenih realizaciji projekta unapređenja željezničke infrastrukture na dionici Bar–Vrbnica.

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) i Njemačka razvojna banka (KfW) zaključile su ugovor o dodjeli granta za konsultantske usluge i podršku tržišno orijentisanoj zelenoj transformaciji te crnogorske elektroenergetske kompanije, u ukupnom iznosu od 1,5 miliona eura.

Crna Gora dobila je prestižnu međunarodnu nagradu Fondacije Bloomberg Philanthropies za izuzetnost u politici oporezivanja duvanskih proizvoda.

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i preduzeća „Tehnogradnja“ zaključili su ugovor o izgradnji prve Kuće poljoprivrede u Crnoj Gori, vrijedan 1,8 miliona eura.

JUL

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o izmjenama Zakona o budžetu za ovu godinu. Rebalans budžeta predložen je radi tehničkog usaglašavanja usljed donošenja i primjene nove Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Ministarstvo finansija Crne Gore i Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD) zaključili su Ugovor o zajmu za finansiranje Projekta modernizacije finansijske infrastrukture Crne Gore i njenog usklađivanja sa SEPA standardima, u iznosu do osam miliona eura.

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o Kreditno-garantnom fondu, koji bi trebalo da podstakne i ubrza privredni razvoj Crne Gore, kao i da poveća pristup finansijama za preduzeća, preduzetnike i sve koji se bave preduzetništvom.

CBCG je usvojila set od ukupno 11 odluka neophodnih za primjenu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama. Usvajanjem ovog seta odluka stvoreni su ključni preduslovi za ispunjavanje mjerila 1 u okviru Poglavlja 9 – Finansijske usluge, što predstavlja važan korak ka privremenom zatvaranju ovog poglavlja i dodatno potvrđuje posvećenost CBCG procesu evropskih integracija.

Skupština Crne Gore usvojila je Zakon o privrednim društvima, kao i Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima.

Vlada Crne Gore zaključila je s Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) ugovor o kreditu u iznosu od 200 miliona eura za izgradnju druge dionice auto-puta od Mateševa do Andrijevice.

AVGUST

Evropska komisija zvanično je odobrila isplatu prve tranše sredstava Crnoj Gori u okviru Instrumenta EU za reforme i rast, čime je nastavljen pozitivan trend u sprovođenju Plana rasta za Zapadni Balkan i potvrđena posvećenost evropskoj perspektivi.

EPCG i Evropska banka za obnovu i razvoj potpisali su dodatni kreditni aranžman u iznosu od 25 miliona eura za izgradnju vjetroelektrane (VE) Gvozd 2.

Stupio je na snagu Zakon o igrama na sreću kojim se po prvi put sveobuhvatno uređuje jedna od najdinamičnijih i najosjetljivijih industrija.

SEPTEMBAR

Vlada Crne Gore utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja, koji podrazumijeva nove mjere usmjerene na suzbijanje sive ekonomije i povećanje poreske discipline.

Bonitetna kuća Standard & Poor's potvrdila je stabilan kreditni rejting Crne Gore, uz potencijal za dalji rast ukoliko se poboljšaju fiskalni rezultati.

Vlada Crne Gore dala je saglasnost na Aneks ugovora između Uprave za željeznice Crne Gore i Željezničke infrastrukture Crne Gore a.d. Podgorica, koji podrazumijeva ulaganje 2,5 miliona eura iz tekuće budžetske rezerve za održavanje javne infrastrukture u periodu od 1. februara do 31. decembra 2025. godine.

Ministarstvo finansija Crne Gore, u saradnji sa Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), zvanično je otpočelo implementaciju projekta uvođenja novog alata za analizu potrošnje (*Spending Reviews*), čiji je cilj unapređenje fiskalne discipline, transparentnosti i efikasnosti javnih finansija.